

Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

4.4.5 Voorgeschreven rapportages

4.4.5.1 Rente en renteverdeling

Voor de begroting 2026 wordt rekening gehouden met € 8,5 miljoen aan te betalen rentekosten (voor 2025: € 7,7 miljoen).

Via de methodiek van de renteomslag wordt totaal € 9 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa (programma's en voorzieningen) en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Aan de grondexploitaties wordt € 0,5 miljoen vergoed.

Schema rentetoerekening 2026

(bedragen x € 1.000)	
De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	8.583
De externe rentebaten	-125
<i>Totaal door te berekenen externe rente</i>	8.458
De rente die aan de grondexploitaties wordt worden doorberekend	-579
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
<i>Totaal rente grondexploitaties en projectfinanciering</i>	-579
Saldo door te berekenen externe rente	7.879
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn op contante waarde	0
<i>Totaal rente over eigen vermogen en voorzieningen</i>	0
De geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	7.879
De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overhead) toegerekende rente (renteomslag)	9.064
Renteresultaat op het taakveld treasury (- betekent voordelig)	-1.185

Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke rentepercentage (toegestaan binnen een bandbreedte van -0,5% tot +0,5%), ontstaat een renteresultaat. Het verwachte renteresultaat voor 2026 bedraagt € 1,2 miljoen (ter vergelijking: 2025 € 0,7 miljoen). Dit renteresultaat maakt onderdeel uit van het resultaat van het taakveld Treasury.

De toename van het renteresultaat ten opzichte van 2025 wordt met name veroorzaakt door hogere toegerekende rente aan taakvelden. Het gepresenteerde positieve renteresultaat betekent dat de gehanteerde omslagrente hoger is dan het werkelijke rente. Er wordt dus meer rente doorberekend dan dat er daadwerkelijk aan rente wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte.

In de programmabegroting 2026-2029 zijn voor de verschillende rentes de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Omslagrente	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Rente over boekwaarden grondexploitaties	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Rekenrente in de grondexploitaties	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Rekenrente aan te trekken kort geld	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
Rekenrente aan te trekken lang geld	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%

De hoogte van de omslagrente is vastgesteld op basis van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hiervoor stelt.

Ten aanzien van de meerjarige ontwikkeling van de omslagrente bestaat het risico dat deze, als gevolg van de ontwikkeling van de renteniveaus waartegen de gemeente kan lenen, op enig moment naar boven moet worden bijgesteld. Bij de tweede bestuursrapportage van 2026 vindt een nieuwe analyse van de verwachte toekomstige ontwikkeling plaats. Eventuele budgettaire consequenties, mogelijk ook voor het begrotingsjaar 2026 worden verwerkt. De verwachting is overigens dat de 1,9% omslagrente enige jaren kan standhouden.

De rekenrentes voor aan te trekken kort en lang geld zijn afgeleid van de marktverwachtingen in het derde kwartaal van 2025.

De verwachting is dat zowel de korte als de lange rente in 2026, maar ook voor de wat langere termijn, op de huidige niveaus blijven en wellicht iets stijgen.

4.4.5.2 Kasgeldlimiet

Om grote fluctuaties in de rentelasten van de gemeente te vermijden is de omvang van de korte financiering door de wet Fido begrensd op maximaal 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 0,3 miljoen. Het is hierbij niet toegestaan meer dan twee kwartalen achtereen de kasgeldlimiet te overschrijden.

Kasgeldlimiet

Omschrijving (bedragen * € 1 miljoen)	Rekening 2024 ultimo	Begroting 2025 gemiddeld	Begroting 2026 1e kwartaal	Begroting 2026 2e kwartaal	Begroting 2026 3e kwartaal	Begroting 2026 4e kwartaal
Begrotingstotaal (primitief)	390	380	414	414	414	414
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	33	32	35	35	35	35
Gemiddelde kortlopende schuld (-/- = schuld, + = tegoed)	-15	-25	-35	-17	-8	-16
Vrije ruimte	18	7	0	18	27	19

Bovenstaande tabel toont aan dat de gemeente Gouda de renterisico's op korte schuld beheerst binnen de daarvoor gestelde wettelijke kaders. Bij een eventuele transactie waarbij korte schuld wordt omgezet in lange schuld, beïnvloedt dit de ruimte onder de limiet positief.

4.4.5.3 Renterisiconorm

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Onderstaand de renterisico's met betrekking tot de vaste schuld.

Omschrijving (bedragen * € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029
Grondslag: omvang begroting per 1 januari				
Begrotingstotaal	416	396	395	411
Norm (%)	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	83	79	79	82
Aflossingsverplichtingen op vaste schuld	-19	-20	-20	-20
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	65	59	60	63

Bovenstaande tabel geeft aan dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente Gouda in de periode 2026 tot en met 2029 ruim binnen de wettelijk gestelde normen blijft.

4.4.5.4 Kredietrisico op verstrekte gelden en borgstellingen

De gemeenteraad heeft als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat alleen leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Andere uitzettingen zijn op grond van de Wet Fido niet toegestaan. Eventuele overtollige financiering mag uitsluitend nog worden belegd bij banken die voldoen aan de juiste kredietwaardigheid, de rijksoverheid of medeoverheden.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen, beleggingen) of uit verleende garanties.